

Posudek bakalářské práce – Jiří Koubek

Egyptská revoluce 21. století a dlouho očekávaný pád autoritářského režimu Hosniho Mubarakova (Veronika Kafková)

Co se názvu týče, práce neobsahuje ani náznak jakékoli konceptualizace pojmu revoluce, ani žádné explicitní a uspokojivé vysvětlení patetického přídomek „revoluce 21.století“, ani toho, v jakém smyslu autorka považuje pád Mubarakova režimu za „dlouho očekávaný“. S termínem revoluce se vlastně (ne)pracuje, zcela v duchu nekritického přijetí této žurnalistické zkratky - neproblematicky, samozřejmě, jako by ani neexistovala bohatá literatura o různých typech tranzic (Linz a Stepan, Mainwaring a mnoho dalších).

To nás přivádí k obecnějšímu a hlubšímu problému této bakalářské práce – naprosté absenci jakékoli teoretického ukotvení neřkuli zarámování. Text je vlastně od samého začátku až do samého konce „vyprávěním o Egyptě“ (a to daleko spíše než historickou deskripcí). Naprosto chybí jakákoli diskuse o vlastní podstatě egyptské tranzice, analýza role, motivace a strategie aktérů, sebemenší pokus o typologické zařazení, když už ne komparaci (přitom autorka odkazuje na Tunisko jako důležitý spouštěč) či dokonce historické analogie ze starších „vln“ tranzic. Vůbec nijak není klíčová ošetřena vazba *povaha režimu-povaha tranzice*. Autorka sice správně charakterizuje Mubarakův režim i režim jeho předchůdců jako autoritářský, ale nepokouší se o žádné bližší zařazení (např.dle Linzových typů).

Z formálního hlediska je třeba autorce vytknout, že úvod ani závěr neplní náležitě svou funkci. V úvodu sice najdeme pokus o vytyčení výzkumné otázky. Je však otázkou, zda lze tuto „otázku“ chápat jako relevantní výzkumnou otázku akademické práce, lakonicky řečeno, zda ji lze vůbec brát vážně. „*Otázka zní následovně: Existují klíčové příčiny vedoucí k vypuknutí egyptských nepokojů v zimních měsících počátku roku 2011?*“ (str.7). Otázka po *existenci příčin* se patrně míjí katedrou, oborem, tématem a možná i žánrem.

Otázka se znovu vrací na scénu až na str.49. „*V závěru práce se pokusíme zodpovědět výzkumnou otázku, kterou jsme si položili hned na jejím začátku. Existují...?*“ Autorka tedy bezelstně přiznává, že se na otázku „pokusí“ odpovědět teprve nyní, v Závěru. Chtělo by se namítnout, že odpovědi na otázku má být *celý text* práce – to však v tomto případě evidentně ani nemohlo být možné.

Na několika místech nepřímou přiznává neznalost základních a etablovaných politologických pojmů či přinejmenším nepochopitelnou neochotu je použít. Například místo jednoduchého „*uzavírací klauzule*“ uvádí souvětí vyznačující se pozoruhodnou krkolomností a výrazovou nelogičností (klauzule je daleko spíše *prahem* než *stropem*): „*(zákony) nastavily určitý strop, který musela strana překročit, aby jí byl umožněn vstup na půdu Národního shromáždění.*“ (str.16) Šifra pro gerrymandering vypadá takto: „*Příkladem byly neproporcionálně upravené volební obvody, které měly shromáždit co největší zastoupení voličstva Národní demokracie na úkor opozice,...*“ (str.21)

Tím se dostáváme k jedné z vůbec nejvážnějších výhrad. Práce na mnoha místech budí pochybnost, zda se z jazykového hlediska nejedná o (patrně nezamýšlený) žert. Existuje přinejmenším silné podezření, že se autorka pohybuje v úplně jiném žánru a jazykovém

rámci, než který by odpovídal akademickému textu. Při plném vědomí naprosté subjektivity takového hodnocení se omezím na pouhý výčet některých příkladů, a to bez jakéhokoli komentáře.

„Záměrem této bakalářské práce avšak není vhléd do samotné revoluce, který by se vskutku nabízel, nýbrž zodpovězení výzkumné otázky, jejíž obsah se od jejího vyřčení pravděpodobně jeví jako snadno uchopitelný, avšak v průběhu práce zjistíme, že veškeré závěry, které jsme si zpočátku v hlavě vytvořili, nemusí až tak přesně realitu kopírovat.“ (str.7)

„A jelikož jsme každý v srdci alespoň minimálním hrdinou a revolucionářem, rozrostla se Waelem Ghonimem zorganizovaná kampaň za násilně zavražděného Khaleda Saeeda do neutěšitelných rozměrů. Veřejnost již nechtěla ze zákulisí pouze přihlížet do očí bijícímu zkorumpovanému režimu, ...“ (str.7)

„Některá z našich špatných rozhodnutí, která nejsou zavčas nepravěna, mohou způsobit tragédii, pokud na ně za nějaký čas narazíme.“ (str. 7-8)

„Rozvoj infrastruktury byl koneckonců slavnostně ukončen až za vlády Mubaraka,..“ (str.11)

„Islamistický extremismus se očekávaně nezastavil pouze u útoků na zkorumpované úředníky a turisty, ale rozšířil se i na pracovníky exekutivy a zákonodárství. To byla ostatně tečka za výdrží státních orgánů.“ (str.23)

„Ačkoli byla Egyptu v zahraničí odpuštěna velká část dluhu a on si mohl zase začít půjčovat, vyskytl se problém s věřiteli. Ti Egyptu odmítali půjčit kvůli příliš pomalému ekonomickému rozvoji krajiny, což je důvodem, proč se pro ně stal Egypt zakrátko nezajímavým a další investice by pro ně znamenaly jen mrhání penězi.“ (str.24)

„Nezávisle na neštěstích se stále usilovalo o změny v legislativě, načež se vydaly zákony, ...“ (str.26)

„Podnikatelské kruhy s elitou se v politice obávaly transparentnosti a soutěživosti, neboť by se tím přilákalo široké spektrum nových hráčů. Nevrhaly se ani do nových reforem, aby neztratily svůj vliv.“ (str. 27)

„Už v prvních dnech po revoluci mnozí zaznamenali, že Egypt spěje k lepšímu zítřku.“ (str.44)

A jako „tečku za čtenářovou výdrží“ uvádím ještě úplně poslední větu práce: *„Díky němu (aktivistovi Waelu Ghonimu, pozn. JK) se počty Egyptůanů ještě rozmnožily, lidé se semkli a jako jedno tělo bojovali až do vítězného konce.“* (str.50)

Vzhledem k výše uvedeným výhradám **bohužel nemohu práci doporučit k obhajobě.**

V Praze dne 19.6.2013